

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală Dej”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare Miercurea”, „Cassa de păstrare Săliște”, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Delunata”, „Doina”, „Economia Cohalm”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lăpovana”, „Lușoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădălacana”, „Nera”, „Olteana”, „Oravițeană”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Caransebeș”, „Sebeșana”, „Sebeșul-săsesc”, „Selțeana”, „Sentinela”, „Sîlvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărăndeană”, „Zlăgheana”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
IOAN I. LAPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiiu, 24 Noembrie 1907.

Nr. 47.

Însoțirile sătești sistem Raiffeisen din comitatul Sibiiului.

An de an Revista noastră și „Anuarul Băncilor Române” publică dări de seamă asupra gestiunii institutelor noastre de bani, asupra dezvoltării singuraticilor rami de operațiune a acestora și asupra rezultatului cu care au operat, atât fiecare în particular, cât și totalitatea lor.

Datele privitoare la totalitatea institutelor noastre de bani, publicate în bilanțul general al acestora, ne prezintă o iconă destul de fidelă a forțelor noastre economice-financiare — dar totuș necompletă, lipsind din ele până acum datele dela o sumedenie de mici însoțiri sătești, de a căror existență, deși formează și ele o parte din organizația noastră financiară-economică, de sigur o mare parte a publicului nostru abia are vre-o cunoștință.

Cele mai vechi și mai bine organizate dintre aceste însoțiri sătești sunt: *însoțirile de credit sistem Raiffeisen din comitatul Sibiiului*, asupra cărora ne vom opri nițel la acest loc, rămânând ca cu celelalte instituții de natură economică din alte ținuturi să ne ocupăm cu altă ocaziune.

Fondarea însoțirilor sătești sistem Raiffeisen în comunele rurale românești din comitatul Sibiiului s'a inițiat încă de prin anii 1890 din partea „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”, care de aproape două decenii în toate întrunirile sale a îndemnat și îndeamnă cu multă stăruință poporul nostru la înființarea de astfel de așezăminte, menite a-i veni în ajutor în micile sale trebuințe de credit și a-l îndrumă pe calea cruțării.

Până la finele anului 1906 numărul acestor însoțiri s'a urcat la 14 cu sediul în următoarele comune rurale: Aciliu (1898),* Apoldul-român (1896), Avrig (1895), Bungard (1900), Ilimbav (1900), Loman (1902), Mohu (1897), Nucet (1903), Pianul-inf. (1905), Pianul-

sup. (1898), Rechita (1898), Roșia-săsească (1894), Săliște (1891) și Veștem (1899).

Dintre aceste 15 funcționează regulat 12, la cari numărul membrilor variază între 40—300, iar capitalul societar sau părțile fundamentale ale membrilor între K 1200—K 6200. Profitul curat realizat în sine variază, amăsurat mărimii capitalului și a altor mijloace între K 35—1470.

În ultimii ani a fost instituit ca *revizor* al acestor însoțiri sătești dl *Constantin Herția*, șef de birou la Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște. Pe baza îndigitațiilor primite dela acest revizor încheierea socotelilor acestor însoțiri, cari în trecut lăsau în multe privințe de dorit, a început a fi prezentată publicului în o formă mai sistematică, ceea ce însemnează un progres vădit în dezvoltarea acestor folositoare așezăminte.

Iată acum un bilanț general pro 1906, compus pe baza datelor dela 11 din cele 12 însoțiri de credit, cari frucționează regulat și asupra cărora ne-au stat la dispoziție bilanțurile.

El prezintă următoarele poziții:

Active	
Cassa în numărar	K 12,161—
Împrumuturi pe obligațiuni	„ 364,234—
Mobilier	„ 1,788—
Debitori	„ 5,417—
	K 383,600—
Passive	
Părți fundamentale	K 29,237—
Fond de rezervă	„ 18,618—
Depuneri spre fructificare	„ 156,432—
Fond de binefaceri	„ 1,570—
Creditori	„ 166,265—
Interese tranzitoare	„ 5,540—
Diverse	„ 26—
Profit curat	„ 5,912—
	K 383,600—

Relevăm din aceste cifre însemnata sumă a Depozitelor spre fructificare de K 156,432, formată exclusiv din mici economii ale poporului nostru țăran, precum și poziția Creditori cu K 166,265, care denotă

*) Cifra din paranteză indică anul înființării.

că în urma răspundibilității împrumutate a celor vreo 1200 societari, însoțirile acestea se bucură de un credit destul de considerabil la institutele de bani mai mari, dintre cari întreține cu ele legături mai intime mai ales „Cassa de păstrare” (reuniune) din Săliște.

Cercetând rentabilitatea capitalului fundamental de K 29,237 al totalității celor 11 însoțiri, cari în 1906 au realizat un profit net de K 5,912, constatăm că aceasta este de 20·22%, cam cât este și al singuraticelor însoțiri în particular.

Dacă conform acestei constatări în privința ieftinătății împrumuturilor însoțirile acestea nu oferă debitorilor lor nici un avantaj față de societățile noastre pe acții dela orașe, în schimb ele au favorul de a fi mai ușor accesibile poporului, ceea ce este de sigur un însemnat favor, știut fiind că și timpul este capital.

*

Să ne organizăm.

După cât îmi aduc aminte, în coloanele acestei reviste s'a discutat deja despre necesitatea organizării funcționarilor dela băncile române într'o reuniune; iar după cum sunt informat s'ar fi ales o comisiune chiar, care se lucre în direcția aceasta.

Timpul a trecut și se vede, că chestia a rămas uitată, până ce subscrisul dinpreună cu mai mulți colegi am publicat sub titlul de mai sus apelul următor:

„Lozincă organizării pe toate terenele ocupă din ce în ce mai mult pe toți, câți poartă la inimă soarta poporului român.

Și e lucru natural, că numai un popor organizat, un popor bine încheșat, poate suporta mai cu ușurință loviturile, ce vin fără de veste asupra lui.

Pentru că organizarea noastră să fie completă, trebuie să ne strângem rândurile pe toate terenele; cei ce au aceeași țintă să se grupeze laolaltă, căci văzându-și interesele lor asigurate, mai cu ușurință să vor câțiga la organizarea întregului popor românesc.

În timpul din urmă, numărul băncilor române s'a înmulțit și, pentru asigurarea intereselor lor, au fondat „Solidaritatea”, ceea ce e un pas spre organizare.

Înmulțindu-se băncile, s'au sporit și funcționarii lor, cari întruniți într'o societate, strânși pentru apărarea intereselor și pentru înaintarea lor, vor putea deveni factori însemnați pentru înaintarea culturală-economică a neamului românesc. Nu voim a ne extinde și a expune mai pe larg motivele cari ne îndeamnă a suleva ideea organizării funcționarilor de bancă români, căci în adunarea, ce sperăm că se va ține, vom avea ocazie a ne expune pe larg motivele; acum însă ne adresăm către cei mai bine meritați funcționari de bancă, către domnii: *Iosif Lissai* și *Sava Raicu* ca fără amănare să convoace funcționarii băncilor române la o adunare, care va avea de scop desbaterea asupra organizării. Credem, că aceasta idee sulevată, e a întreg corpului funcționarilor, ceea ce ne

face să sperăm, că cu toții vom lucra pentru realizarea acestei idei.

Vasile Babi, Nicolau Munthiu, Ioan Petra, Ilie Radu, Nicolau Vecon.”

Acest apel a fost publicat în „Tribuna”, rugând și celelalte ziare române a-l reproduce, ceea ce dușore o constat, că nu s'a făcut.

Prin aceasta am voit, ca o chestie atât de însemnată pentru funcționarii de bancă să se discute și cei chemați să se pună în fruntea mișcării, pentru a aduce la îndeplinire un lucru, care are o dublă însemnatate. E vorba, că soarta funcționarilor prin o organizare solidă să fie ameliorată și funcționarii să-și câștige, ceea ce pe băncile școlii nu și-au putut câștiga. Nici acum nu pot să-și câștige fiind respirați și nu au de unde primi deslușiri fiindcă le lipsește ocazia.

Avem deci trebuință de o reuniune, care să țânțtească la perfecționarea noastră, la răspândirea științei de bancă, economia națională, științele comerciale etc.

Și ca să putem avea o astfel de reuniune, trebuie să vedem pe toți funcționarii băncilor române însuflețiți pentru această idee și să lucrăm cu toții, ca să ducem la sfârșit bun această cauză, care e a tuturor funcționarilor dela băncile române.

O altă însemnatate mare a acestei organizări, sunt problemele economice ale poporului român, cari așteaptă o deslegare favorabilă și se așteaptă mai cu seamă dela noi funcționarii. Deschizând discuția în coloanele acestei reviste, cred că în curând ne vom vedea la muncă unitară, solidari, toți funcționarii băncilor române.

E o muncă, care va trebui la tot cazul să o ducem la îndeplinire, căci altcum păcățuim.

Dispară nepăsarea și să lucrăm, căci muncă grea se așteaptă dela noi. Ca să ne putem achită: una trebuie să fim.

La muncă deci, înainte!

V. Babi.

Crestături.

De Gamma.

Criza aramei.

Se împlinește un jumătate de secol, când în 1857 firme comerciale din America bancrotau una după alta. Urmău au altele în Anglia, altele în Hamburg și în alte centre ale Germaniei. Daune simțitoare s'au produs în Austro-Ungaria și în multe alte țări. Scumpetea de acum dispăre în comparație cu cea de atunci. Etalonul Băncii din Anglia fu urcat la *zece procente*, astăzi e numai 6, cu tendință de a se urca, dar fără nădejde (!) să ajungă la zece.

Anul acesta tot din America a suflat vântul rece, amărând multe planuri învăpăiate...

Mai întâiu s'a produs deruta pieței de fer brut. Scurt după aceea deruta pieței de aramă, falimentul regelui aramei. *Otto Heinze*, și alor o sumă de firme, ce stăteau în legătură cu întreprinderile lui Heinze.

Deruta pieței de aramă nu a urmat pe neașteptate.

În timpul din urmă speculația în metale, și cu deosebire în aramă, a luat proporții înspăimântătoare. Prețurile creșteau nebunește. La începutul anului crt. cuprul de Chile notă în New-York 106 d. Otto Heinze, odinioară raportor economic la unele gazete, ajunsese președinte la „United Copper Company”, fondator și membru la mai multe bănci, proprietarul câtorva mine de cupru, dictator pe piața de aramă, regele aramei. Rockefeller vede în el un rival periculos și a crezut de cuviință să-l submineze. Deci prin a sa Amalgamated Copper Company-Rockefeller puse în piață aramă mai ieftină. Pentru a împiedeca scăderea prețurilor, Heinze se opintea să pună la cale un cartel. Amalgamated Copper Company oferea din zi în zi aramă tot mai ieftină. Scăderea continuă a prețului făcând imposibilă formarea cartelului și doborâ pe plănuitoarea acestuia, firma Heinze, apoi pe aliații ei. Perderile lui Heinze se urcă la 20 milioane dolari, dar în schimb industriile interesate răsufală mai ușor, fiindcă își pot câștiga mai leznea materia brută.

Tot cu pagube simțitoare s'au ales și alte firme, voind să joace în jurul vișlului de aur, care de astădată eră din aramă. Filiala din Londra a băncii vieneze „Oesterreichische Laenderbank” a pierdut 4 $\frac{1}{2}$ milioane coroane. Asemenea unele bănci din Olanda.

Falimente.

Există în Hamburg o corporație celebră, numită: „Ehrenkaufmann”. Firma de bancă alui Haller, Söhle & Co. eră din membrii cei mai onorabili ai corporației. „Onorabili între onorabili” — cum s'ar zice. Proprietarii ocupau loc de cinste între patricianii orașului. Accepțiile lor erau primite, erau onorate cu ochii închiși.

Întâmplatu-s'a apoi, că în anii din urmă avântul industrial al Americanilor a luat proporții bune. Ba întâmplatu-s'a anul acesta chiar că prețul aramei a făcut salturi anormale. Firma Haller, Söhle & Co., ca atâți alții, a intrat în hora Americanilor.

Apoi s'a desfășurat trânta între Roosevelt și Rockefeller, runul asupra băncilor trusturilor și ale altora, „sărbătorile” neplăcute ale unor bănci, insolvența altora; deruta efectelor industriale și indeosebi ale aramei, căderea lui Heinze; falimentul multor întreprinderi industriale din America și insolvența firmei Haller din Hamburg-ul Germaniei... Când a mers vestea insolvenței din urmă, nimeni nu voia să creadă la Bursă. Iar când vestea se confirmă, toate cercurile comerciale au rămas consternate. Incorectitudine nu e la mijloc. Dar Haller-eștii au acordat prea multe împrumuturi, au investit prea mari sume în întreprinderi și speculații dubioase; au uzat, la rândul lor, prea tare de credit, spre paguba lor, a creditorilor și a multor clienți. Obligațiile li-se urcă la 20 milioane mărci, între cari 15 milioane în cambii. Dacă le-ar fi succedat speculațiile de aramă, ar fi câștigat zdravăn. Deruta însă le-a grăbit ruina provocată în mare măsură și de insolvența unor întreprinderi industriale, (cum e: „Wessener Coaks- und Karmacitwerke” Dr. „Auspitzer” lângă Teplitz) la cari firma e interesată cu milioane.

Ca o urmare a cazului Haller e și insolvența firmei de export Luetgens & Sinstmann, a firmei Antracitwerke Wagner în Stettin, a băncii din Texas House Huston, a fabricii de oleiu Asmus din Lübeck. Și cine știe câte vor urma la rând? „În 1842 Hamburg fu teatrul celei mai groaznice catastrofe de foc. Au ars peste 4000 case și pagubele s'au urcat la zeci de milioane. Statul și toată lumea civilizată și-a dat mâna în acțiunea de salvare și peste puțin Hamburg-ul se ridicase mai frumos decum a fost. Criza comercială

din zilele noastre, poate provoca mai mari pagube, decum a provocat focul de odinioară, care în trei zile prefăcu orașul în scrum și cenușe. Din această pricină toată lumea se nizuște, să localizeze catastrofa”. „Magyar Pénzügy”, 1907, Nr. 43, pag. 10).

Totuș schinteile sar.

Pentru a împiedeca zguduirea din temelii a pieței financiare din Hamburg, băncile din acest oraș fruntaș s'au asociat la acțiune comună, ținând mai întâi să dea respir firmei Haller, în decursul căruia să se poată eruă starea reală a afacerilor.

„Țara Noastră” și băncile române

În numărul 44 al revistei populare „Țara Noastră” dl Dr. Ioan Lupăș accentuează unele datorințe ale băncilor românești, între cari cea dintâi ar fi „cumpărarea și parțelarea de moșii pentru a ajutură sărăcimea” și le precizează misiunea: ele trebuie să fie înainte de toate institute de asigurare economică pentru traiul de mâne al neamului nostru întreg.

Că trebuie să ajutore cumpărarea și parțelarea de moșii — nu zic ba. Nu contestă nimeni. Ca să asigure traiul de mâne al neamului nostru întreg — o fi mai greu. Trebuie să privim și reversul monetei. Ceata datorășilor trebuie îndemnată mai întâi, să-și cultive bine pământul, ce-l are; să muncească cu pricepere; să cruțe.

Învățătură, muncă, cruțare — mărită nație românească! Astea îți vor asigura temeinic traiul zilei de mâne.

Apropos.

Apropos la „Misiunea băncilor noastre”.

Iată ramii de operație, ce-i cultivă tovarășia „Magyar. Mezőgazdák Szövetkezete” din Pesta:

Vânzarea de păduri și vânzarea de lemn.

Cumpărarea și vânzarea de vinuri.

Cucerirea piețelor din Orient, pentru export.

Statorirea unor raporturi cu piețe din Occident.

Import și export, creștere și vânzare de vite de prăsilă.

Ingrășarea de rămători.

Creștere de iepuri de casă.

Negoț cu cereale. Negoț cu nutrețuri.

Ingrășăminte artificiale.

Săminte de tot soiul.

Aranjarea de pivnițe cu mașinării și aparate moderne.

Aparate și materii de stropit vii.

Cursuri pentru vierit și culesul strugurilor.

Introducere de teacuri hidraulice.

Prăsirea și creșterea galițelor. Răspândirea mașinelor de clocit.

Procurarea și vânzarea de mașini agricole.

Trimiterea unor funcționari în călătorii de studiu în Orient, în Germania, în America.

Mijlocirea de asigurări.

Bilanțul ultim, pro 1906—7, arată active totale de K 5.633,380.86, din cari K 507,892.71 sunt plasate precum urmează:

în contul materiilor de consumație . . .	K 190,687.84
„ „ economiei de vin	99,384.56
„ „ mașinilor agricole	51,072.50
„ „ sămintelor	42,895.07
„ „ cerealelor și nutrețului	27,468.42
„ „ vitelor de prăsilă	22,849.17
„ „ negoțului cu vinuri	73,535.15

Dintre pasive vom remarca cuotele fundamentale și fondurile de rezervă, în sumă totală de K 1.232,383.99.

Contul Profit și Perderi arată un venit brut de K 369,507.81 din care K 171,549.97 s'au plătit în salarii, K 58,352.19 ca spese de regie. Profitul net se cifrează la K 67,341.65.

Reforma impozitelor.

(Continuare).

Proiectul de lege privitor la impozitul general de câștig.

Obligamentul de a plăti acest impozit și scutirea de impozit.

Impozitului general de câștig îi este supus, conform proiectului, orice fel de venit, ce rezultă din o întreprindere comercială, din o ocupațiune intelectuală sau de orice altă natură, împreună cu beneficiu, cu excepțiunea veniturilor, cari rezultă dintr'o relație de serviciu și a veniturilor, asupra cărora conține dispoziții legea referitoare la impozitul întreprinderilor obligate la publicitate.

Impozitului general de câștig îi sunt supuse în special: veniturile arăndașilor; veniturile regaliilor mici, a fabricanților, industriașilor, comercianților, banchierilor, a celor ce se ocupă în mod profesional cu cumpărarea și vânzarea de realități și alte valori; venitul societăților publice de câștig și depuneri etc.

Scutite de impozit sunt: întreprinderile de transport ale statului (căile ferate); industria de casă, dacă artiștii se confecționează fără ajutor străin; lucrul zilierilor, persoanele fizice, cari în urma venitului lor minimal nu plătesc impozit etc.

Statorirea câștigului supus la impozit.

Baza impozitului general de câștig o formează venitul curat al anului premergător măsurării impozitului. La calcularea venitului curat supus la impozit sunt a se detrage din venitul brut: toate cheltuielile întrebuintate pentru acuirarea, asigurarea și susținerea venitului brut; amortizările anuale din edificii, mașini și alte obiecte de inventar, subvențiunile de stat și pierderile suferite în întreprindere; premiile de asigurare contra focului, impozitele indirecte de stat și comunale, competențele erariale și taxele vamale, precum și interesele împrumuturilor, cari împovărează întreprinderea.

Din venitul brut nu se pot detrage: sumele, cari se întrebuintează pentru augmentarea întreprinderii, urcarea capitalului sau pentru amortizarea de datorii; interesele capitalului investit în întreprindere etc.

Cheia impozitului este la ocupațiunile intelectuale enunțate în §. 1, punct 4. patru (4%) procente, în toate celelalte cazuri 5%.

Dela „Solidaritatea“.

Hotărârile ședinței direcțiunii.

Precum am anunțat în numărul nostru ultim Direcțiunea asociației noastre „Solidaritatea“ și-a ținut la 17 crt. prima ședință după înregistrarea firmei. Au participat toți membrii cu excepțiunea a doi, cari și-au scuzat absența prin morbo.

Direcțiunea a luat act de înregistrarea firmei asociației ordonată prin decizia tribunalului din Sibiu, ca for comercial Nr. 5479/907 civ. dela 22 August a. c. și a primit în sinul asociației următoarele institute de

bani, cari au satisfăcut dispozițiile §-ilor 8 și 9 ai statutelor:

„Nera“ din Bozoviciu.

„Poporul“ din Lugoj.

și „Selăgiana“ din Jibou.

Cu acești 3 membri noi, numărul membrilor asociației a crescut la 72, un număr destul de neînsemnat și care abia reprezintă jumătatea institutelor noastre de bani. Cuotele fundamentale subscrise de aceste 72 de institute de bani se cifrează cu neînsemnata sumă de K 39,000.

În vederea acestui fapt puțin îmbucurător direcțiunea a însărcinat biroul direcțional a lansa către toate institutele noastre de bani de urgență un apel bine motivat, în care cele ce stau încă departe de „Solidaritatea“ să fie invitate a se înrola sub steagul ei, înscriindu-se ca membri, iar membrii deja înscriși să subscrie un număr mai mare de cuote fundamentale, ca astfel mărindu-se isvârșele de venit asocierea să-și poată cu atât mai bine împlini misiunea. În apel se vor arăta însemnatele foloase morale, ce le oferă „Solidaritatea“ membrilor săi, nepierzându-se din vedere nici foloasele materiale, ce se pot spera în viitor, mai ales în urma faptului, că cele mai de samă cercuri financiare din țară urmăresc cu viu interes acțiunea de consolidare a băncilor noastre pe calea „Solidarității“, asupra căreia, precum și asupra membrilor înscriși s'au cerut și dat deja informații detaliate.

Privitor la restanțele considerabile de aproape K 6700 la „Fondul Delegațiunii Băncilor“ direcțiunea a constatat cu părere de rău, că un număr mai mare de institute de bani nici la repetite urgențări nu și-a împlinit angajamentele față de „Fond“ și a hotărît a continua cu stăruință încassarea restanțelor, în speranță că nici unul dintre institutele restanțiere nu va căuta a se subtrage dela împlinirea obligamentului său și a ajunge astfel în avantajiu față de institutele mai prompte în ce privește deportarea contribuțiilor acceptate la timpul său pentru „Fondul Delegațiunii Băncilor“.

Tot în ședința aceasta direcțiunea a primit două proiecte de regulamente pentru funcționari și secțiuni, elaborate de secretar, în textul următor:

A) Regulament pentru funcționari.

§. 1.

Biroul se compune din prezident, viceprezident, secretar, cassar, eventual și alți funcționari.

§. 2.

Prezidentul.

Drepturile și datorințele prezidentului sunt normate în §§. 25—27 ai statutelor. Afară de acestea mai are următoarele agende:

- a) poartă de grije de ținerea regulată a ședințelor;
- b) controlează activitatea funcționarilor;
- c) revede și subscrie procesele verbale;
- d) dispune suplinirea interimală a funcționarilor și în cazuri grave suspendarea lor, având a raporta în proxima ședință de direcțiune;
- e) dezignează timpul și persoanele pentru scottrarea casei;
- f) dă concediu funcționarilor;
- g) indică modul de rezolvire a actelor, cari sunt a se rezolvi pe cale prezidială.

§. 3.

Viceprezidentul substituie pe prezident în caz de absență în toate afacerile.

§. 4.

Secretarul.

Drepturile și datorițele secretarului sunt stabilite în §. 29 din statute.

§. 5.

Cassarul.

- a) poartă registrele de contabilitate;
- b) are să justifice toate pozițiile din cassă prin documente;
- c) îngrijește ca lista membrilor să fie totdeauna în curent și să se prezinte la tribunal în termenele prescise.

B) Regulament pentru secțiunile „Solidarității“.

§. 1.

Pe baza §-ului 49 din statute se organizează deocamdată două secțiuni și anume:

- a) secțiunea de contabilitate, control și administrație de bancă, căreia i-se concred și chestiunile de finanțe (§. 49 lit. c);
- b) secțiunea pentru chestiile juridice de bancă, care va avea să rezolve și chestiunile fișcale (dări și competențe).

În caz de necesitate agendele acestor două secțiuni se pot împreună și concrede membrilor unei singure secțiuni.

§. 2.

Scopul secțiunilor este, ca acestea în calitate de organe de specialitate să conzilieze și să sprijinească însoțirea „Solidaritatea“ la realizarea problemelor impuse prin statute.

§. 3.

Secțiunile se compun din câte 5 membri ordinari aleși în senzul §-ului 49 din statute.

§. 4.

Drepturile membrilor sunt următoarele:

- a) au vot deciziv și drept de propuneri și inițiativă la ședințele de secțiuni;
- b) au drept la rebonificarea speselor de călătorie împreună cu participarea la ședințele secțiunilor și cu însărcinările primite dela direcțiune și anume pe tren bilet clasa a II-a și trăsuri după referințele locale.

§. 5.

Membrii sunt datori:

- a) a participa la ședințele secțiunilor;
- b) a se supune însărcinărilor primite din partea direcțiunii;
- c) a da informațiunile, ce li-se cer;
- d) a urmări în specialitatea lor progresele economice și a le comunica în secțiune.

§. 6.

Fiecare secțiune își va alege un prezident și un referent. Referentul e totodată și notarul ședințelor.

Despre ședințe se redigează procese verbale în regulă, cari se subscriu de prezidentul și notarul secțiunii și se verifică prin 2 membri.

Fiecare proces verbal e a se comunica în copie cu direcțiunea însoțirii.

§. 7.

Ședințele secțiunilor le convoacă prezidenții acestora. Ele pot fi convocate însă și prin prezidentul Direcțiunii însoțirii

§. 8.

Secțiunile întrețin legătura cu direcțiunea prin secretarul direcțiunii.

După acestea Direcțiunea s'a ocupat cu chestiunea „Revistei Economice“ și a „Anuarului Băncilor Române“. Hotărârile luate în privința acestora fiind de importanță deosebită, le reproducem în întregime după procesul verbal dresat asupra acestei ședințe:

La propunerea prezidentului se ia următorul conclud:

Cu conziderare la obligamentele impuse prin statute cu începere dela 1 Ianuarie 1908 „Revista Economică“ să fie redactată ca organ al „Solidarității“ dar ca să nu îngreunăm budgetul, dela datul amintit „Revista Economică“ va apărea numai de douăori pe lună, în format octav și în mărime de 1½ coală de număr (incluzive înserțiuni).

Colaboratorii se vor plăti ca și până acum cu K 32 de coală.

Titlul va rămâne „Revista Economică“ cu adausul: Organ al asociațiunii de institute financiare ca însoțire „Solidaritatea“.

Pe timpul publicărilor bilanțelor se vor redacta suplimente, cari vor putea să apară după trebuință și săptămânal.

Abonamentele vor fi tot ca până acum (K 12 pe an) și ca foaia să poată fi susținută din propriile resurse să se facă un apel la băncile românești ca să o aboneze.

Pentru redactarea „Revistei Economice“ se va angaja un redactor cu remunerațiune anuală de K 600 și 25% din venitul curat al foii.

Tot în editura „Solidarității“ se va publica de acum încolo „Anuarul Băncilor Române“, care va avea să apară cât se poate de curând.

Prețul de vânzare al Anuarului se fixează cu K 2 pentru exemplare broșate și K 3 pentru exemplare legate. Băncilor se vând numai exemplare legate.

Mai multe exemplare din Anuar se vor trimite băncilor pentru vânzare în comisiune.

Atât administrarea foii cât și a Anuarului se va face la cassa însoțirii în conturi separate.

Redactor al „Revistei Economice“ se numește cu începere dela 1 Ianuarie 1908, Dl *Constantin Popp*, iar întru cât acesta nu ar primi funcția aceasta, prezidiul se autorizează a angaja alt redactor. *

REVISTA FINANCIARĂ.**Situațiunea.**

Sibiu, 21 Noemvrie 1907.

Evenimentul cel mai însemnat pe piața financiară este scăderea etalonului privat în Londra dela 7 la 6½% și în Berlin la 7%, de unde se deduce, că situațiunea generală a încetat deocamdată a fi critică. Această ameliorare se atribue măsurilor luate pentru ușurarea pieții americane de guvernul Statelor-Unite, care a decis a face o emisiune de 100 milioane dollari bonuri de tezaur cu 3% și 50 milioane dollari bonuri Panama cu 2%.

Totuș o scădere a etalonului în Londra nu se poate aștepta mai ales că Banca Franciei voește se aplice din nou o praxă veche, de a nu escontă decât

cambii de proveniență franceză, ceea ce ar lovi greu circulațiunea internațională, fiind banca Franței în timpul din urmă singura scăpare pentru multe firme engleze și americane.

Pe piața internă încă se simte oarecare înlesnire, mai ales că din cauza scumpirii etalonului au început a se reduce afacerile. Banca a avut încasări mult mai mari decât fac cererile nouă; de aceea și discontul privat a scăzut în Viena.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Insoțirea „Crișana“, societate de economii și credit în Brad se transformează în societate pe acții cu care ocaziune înmulțește și capitalul social.

Din prospectul lansat extragem următoarele:

1. Capitalul social al noii societăți va fi K 200,000 în 2000 acții à K 100.

2. Fiecare proprietar de părți fundamentale are dreptul a subscrie cu prețul de K 104 de două ori atâtea acții câte are.

3. Părțile fundamentale ale însoțirii se primesc cu cursul de K 104 drept plată.

4. La subscriere se plătesc K 4 și 10% din nominal, din rest 20% se plătesc după 20 Decembrie a. c. (ultimul termen de subscriere) până la adunarea generală de constituire.

5. Pentru acei membri ai însoțirii „Crișana“, cari subscriu mai multe acții decât dublul părților fundamentale, ce le posed, precum și pentru nemembri, cursul de emisiune va fi K 150 pentru K 100 nominal.

6. Fondul de rezervă al însoțirii de K 111,293.12 și fondul special de rezervă de K 9,272.48 trec în întregime în proprietatea societății celei noi.

7. Pentru ratele plătite cu anticipație se rebonifică 5% interese; iar pentru cele plătite cu întârziere se calculează 8% interese de întârziere.

CRONICA.

Alegerea jurisconzultului la „Ardeleana“ din Orăștie. Precum suntem informați la postul vacant de jurisconzult, direcțiunea „Ardeleni“ a ales în ultima sa ședință plenară, cu unanimitate, pe dl *Dr. Enea Papiu.*

În persoana nou alesului „Ardeleana“ a făcut o bună achiziție, care desigur va împlini toate așteptările juste legate de dânsul.

Înregistrare respinsă. Precum anunță „*To-vărășia*“ de sub redacția dlui V. C. Osvadă, tribunalul reg. din Arad, ca for comercial, a respins cererea de înregistrare a institutului nostru „*Murășanul*“ din M. Radna, privitoare la urcarea capitalului societar, pe motiv, că adunarea generală, care a hotărât urcarea capitalului a fost convocată prin publicațiuni scrise numai în limba română.

Nu știm dacă s'au mai făcut până acum undeva băncilor noastre dificultăți de natura aceasta, pe cari le ținem și noi de lipsite de orice bază legală și credem că remediile de drept, de cari fără îndoială se va fi folosit „*Murășanul*“ contra decisiunii din chestiune vor avea efectul dorit.

Recolta vinului din acest an. Conform raportului înaintat de către inspectoratul reg. de vierit și vinărit ministerului de agricultură recolta anului cu-

rent în cele mai multe regiuni ale țării a rămas submijlocie în ce privește cantitatea; în privința calitativă vinul e cu mult mai bun decât în anul precedent. Vierii sunt mulțumiți cu recolta actuală pentru că vinul de calitate inferioară se plătește cu K 36—50 hectolitri; iar cel de calitate superioară se cumpără bucuros cu K 60—80 hectolitri.

Hotărâre principală în chestia falsificării laptelui. Ministrul de agricultură a enunțat în timpul din urmă, că responsabilitatea pentru punerea în circulație a laptelui falsificat nu cade asupra proprietarului economiei de lăptărit, ci asupra aceluia care conduce de fapt în acel timp acea economie.

Milioane migratoare. „*Kertészeti Lapok*“, (Foaia de grădinărit) în numărul din urmă face o statistică asupra venitelor uriașe ale grădinarilor bulgari din jurul Budapestei, venite cari nu rămân aici ci iau calea spre Bulgaria. Trei din patru părți ale legumilor ce se consumă în capitală le furnizează în piață grădinarii bulgari. Aceștia își încheie în fiecare an socotelile cu un venit curat de circa 2 milioane, cari trec în Bulgaria spre paguba agriculturii ungare. În jurul Budapestei sunt 25 însoțiri bulgărești pentru cultura legumilor, cari au dat ocupațiune la circa 1200 bulgari, ca părtași ai însoțirilor, ca muncitori și ca vânzători de legumi. Partea cea mai mare a însoțirilor lucră de mult în Budapesta. Membrii însoțirilor uneori se schimbă, dar grădinile odată ocupate nu le mai lasă din mână și plătesc arândă de hectar K 165. De obicei acești grădinari lucrează în Ungaria câte 7—8 ani, după aceea își cumpără în Bulgaria câte 10—20 jug. de pământ și nu mai emigrează pentru a munci în alte țări.

Precum fac la Budapesta — zicem noi — tot așa lucrează însoțirile bulgărești în jurul mai tuturor orașelor din Ungaria, România și alte țări. În cultura legumilor Bulgarii sunt neîntrețuți. Cu ei deocamdată nu putem concură; poate chiar pentru că noi nu lucrăm întovărășiți. Noi credem că secretul acestor întreprinderi zace chiar în întovărășirea puterilor, care pe toate terenele produce lucruri mari, minuni chiar.

Prelegeri economice pe sarma agriculturilor mai cu carte. Pentru a face cunoscute rezultatele mai nouă ale agriculturii moderne *Asociațiunea regnicolară a reuniunilor agricole* aranjază în acest an prelegeri pentru agricultorii mai cu carte în diferite regiuni ale țării. În 4 locuri prelegerile se vor face cu concursul profesorilor dela Academia de agricultură.

Pășunatul în România oprit. Ministerul nostru de agricultură a dat un ordin către comitatele dela granița României, prin care oprește orice trecere a animalelor la pășune în România, pe motive economice și veterinare.

Viță de vie și altoi de viță de vânzare. Din pepinierele de viță ale statului se vor vinde proprietarilor de vii din patrie viță și altoi de viță în următoarele condiții:

- a) viță americană fără rădăcină, clasa I cu K 12 mii;
- b) viță americană fără rădăcină, clasa II cu K 6 mii;
- c) viță americană cu rădăcină, cl. I cu K 24 mii;
- d) viță americană cu rădăcină, cl. II cu K 12 mii;

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (47—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovarășii economice.

„ARIEȘIANA”, institut de credit și econ. în Turda

ANUNȚ.

„Arieșiana”, institut de credit și economii societate pe acțiuni în Turda, din 15 a l. c., atât după depunerile de până aci, cât și după acelea cari se vor face de aci înainte, dă $5\frac{1}{2}\%$ interese solvind și darea din al său.

Turda, 11 Noembrie n. 1907.

Nr. 117 (2—3)

Directiunea.

Știința conturilor

sau

Contabilitatea în partidă dublă

de

I. C. Panțu,

profesor la Școala superioară de comerț din Brașov.

Ediția II revăzută și completată, 8° mare
I—VIII + 323 pagini.

Editura Librăriei Ciurecu din Brașov.

Se poate comandă și prin administrația „Revistei Economice” cu prețul de K 4.—.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.

prof. de științe comerc.

Se poate comandă dela administrația „Revistei Economice”, cu prețul de 1 coroană.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE”

== Nr. 1. ==

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,

prof. de științe comerc.

== Nr. 2. ==

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala „Albinei”, Sibiu.

== Nr. 3 și 4. ==

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,

prof. de științe comerc.

== Nr. 5—8. ==

Studii practice de bancă

de

Ioan I. Lăpădatu,

secretarul institutului de credit și econ. „Ardeleana”.

Se pot procura dela domniilor autori în Sibiu și Orăștie cele două dintâiu à 50 fl., a treia cu K 1.— și a patra cu K 2.—.